

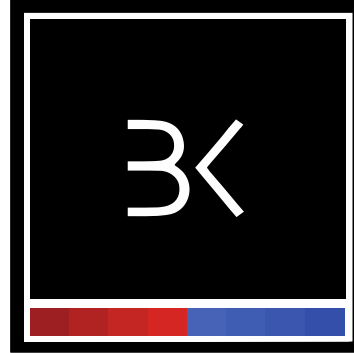
Burcu Kösem
EKONOMİ - FINANS - SEKTÖR
PROFESYONELİ

CORONA-EKONOMİ BÜLTENİ

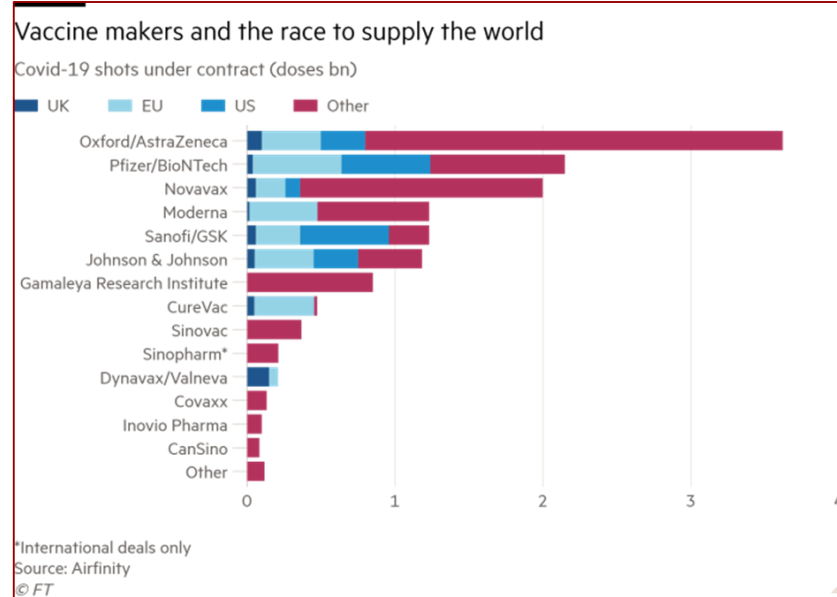
16 Nisan / 2021

Bu rapor; Covid-19 virüsünün dünya ekonomilerinde yarattığı ekonomik krizi, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtmaya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.

Aşı Markalarının Savaşı Ekonomiye Yön Verecek!

- ❑ Aşılamanın başlanması ile beraber, Covid-19 ile savaş da sona yaklaşmaya başladı diyebiliriz ama bu savaşın nasıl biteceği; aşıya erişim, hangi aşının ne kadar etkin olduğu, aşılama hızı ve tabii ki de dönüp dolaşıp, aşı tekelciliğine dayanıyor.
- ❑ Aşı rekabeti Dünya gündeminde aşıların güvenilirliği ve etki derecesi bağlamında sürmekte, gün geçmiyor ki bir aşı markasının yarattığı yan etkiler ya da etkinliğinin düşük olması konusunda haberler çıkmassın...

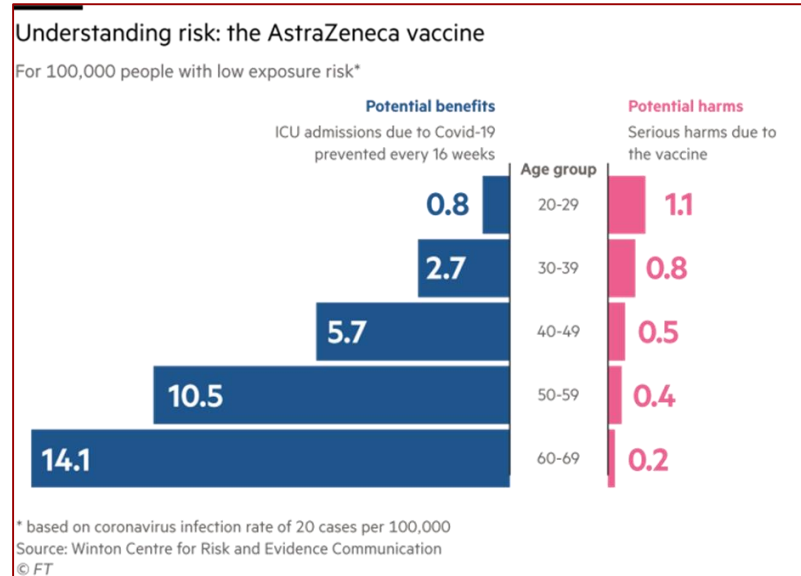

Aşı Markalarının Savaşı Ekonomiye Yön Verecek!

- ❑ Aşılamanın başlangıcından bu yana yan etkileri kapsamında belki de en çok eleştiri alan aşı markası Oxford'un geliştirmiş olduğu Astra Zeneca'dır.
- ❑ Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Başkanı Hans Kluge, Danimarka'nın Covid-19'a karşı ülkede kullanılan AstraZeneca aşılarını yapmayı durdurması sonrası, **bu aşıları ekonomik açıdan gelişmemiş ülkelerle paylaşmayı düşündüğünü** açıkladı.
- ❑ Danimarka Sağlık Bakanlığı, nadir görülen ancak ciddi yan etkilere yol açtığı gerekçesiyle 14 Nisan tarihinde AstraZeneca aşılarının kullanımını "tamamen" durdurduğunu açıklamıştı.
- ❑ Ülkede AstraZeneca aşısı yaptıran 150 bin kişiden sadece ikisinde "kan pıhtılaşması" görülmüş ve 11 Mart'ta söz konusu aşıların kullanımını geçici olarak askıya alınmıştı.

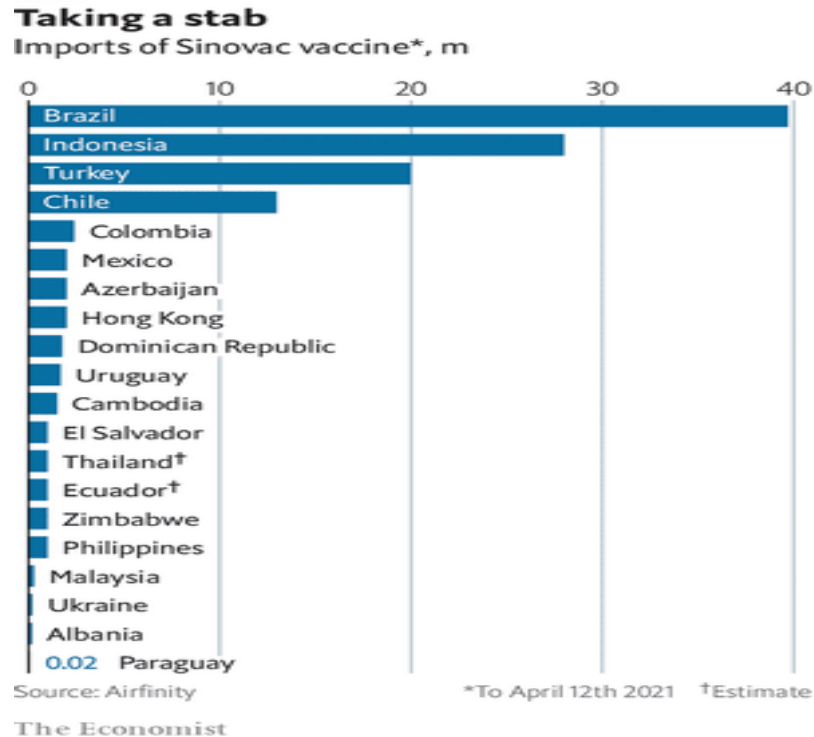
Aşı Markalarının Savaşı Ekonomiye Yön Verecek!

- ❑ Yukarıda «ekonomik açıdan gelişmemiş ülkeler ile paylaşmak» cümlesinin aslında sağlık alanında yapılan büyük buluşların dahi evrensel olamayacak kadar büyük bir tekelleşme ve kar yığını sayesinde ayrıcalık hakkı olduğunun göstergesidir.
- ❑ Aslında aşağıda görüleceği üzere 100 bin kişide 20 yan etki bulgusu yaratan **septisizm**, belki de aşıya ulaşmakta mali güçlük çeken bu ekonomik açıdan gelişmemiş ülke insanlarına yarar sağlayacaktır 😊

Aşı Markalarının Savaşı Ekonomiye Yön Verecek!

- ❑ Aşılar ve dolayısıyla ülkeler arasındaki bu soğuk savaş, sadece aşı etkinliği ile belirlenmiyor.
- ❑ Bir de aşığı üreten ülkeler açısından coğrafi ve politik kutuplaşma var; bu duruma en belirgin örnek ülkemizin de dahil olduğu bir grup ülkede yaygın kullanımı olan Sinovac aşısının Çin menşeeği olmasıdır.

Aşı Markalarının Savaşı Ekonomiye Yön Verecek!

- ❑ The Economist'in haberine göre Brezilya'da sağlık çalışanları tarafından yapılan 3. faz denemeler sonucunda Çin menőeeli ve ülkemizde de yaygın olarak kullanılmakta olan Sinovac aşısının etkinliği %95 güven aralığında %50,7 olarak değerlendirildi.
- ❑ Yazıda bu deneme sonuçlarına karşılığ Çinli yetkililerden gelen cevabın tatmin edici olmadığı, Çin Hastalık Kontrol ve nleme Merkezi Başkanı Gao Fu'nun 10 Nisan'da düzenlenen bir konferansta mevcut aşıların çok yüksek korum oranlarına sahip olmadığını ifade ettiği belirtiliyor.
- ❑ Bu konuda açıkçası yapılan denemelerin henüz tüm aşı markaları bazında çok net belirleyici olmadığını, henüz bu tarz yargılara varmak için yeterli verinin oluőmadıđını düőünenlerdenim..

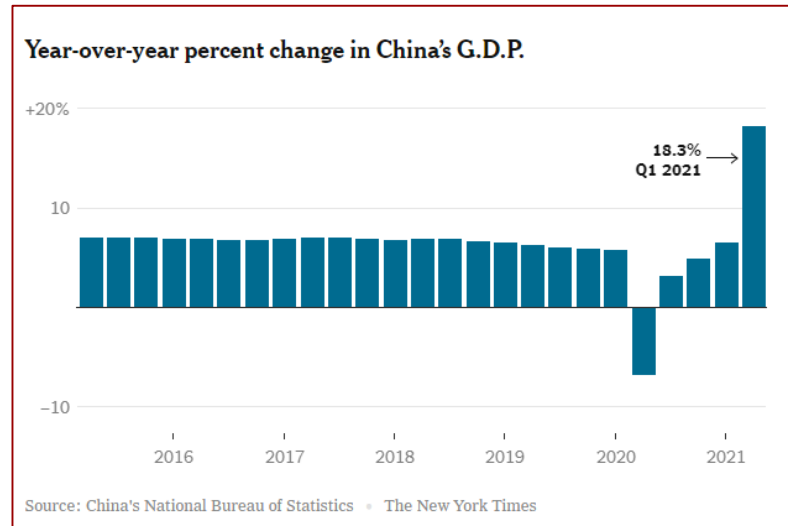
Aşı Markalarının Savaşı Ekonomiye Yön Verecek!

- ❑ Farklı varyasyonlardaki virüslere ilişkin olarak her aşı markası farklı sonuçlar verebilir.
- ❑ Ayrıca bilim adamlarının sık sık ifade ettikleri gibi denemeler içerisinde yer alan küçük bir grubun zaten belli bir hastalık ya da ölüm riskinde olması da bu sonuçları rahatlıkla etkileyebilir.
- ❑ Sonuçta hangi aşının daha güvenli ve etkin olduğunu ancak bu konuda yeterli veri oluştuğunda, önümüzdeki yıllarda görebileceğiz.

Çin'in Büyüme Verisi Üzerine-Baz Etkisi

- ❑ Bugün şöyle bir haber okuduk:» «Çin ekonomisi yılın ilk çeyreğinde yüzde 18,3 büyüme ile 29 yılın en başarılı performansını gösterdi.»
- ❑ Gerçekten de geçen yılın aynı çeyreğine göre kıyas yapıldığında %18,3'lük bir büyüme var ancak kriz sonrası tüm büyüme rakamlarında olduğu gibi aslında burada matematiksel bir tuzak var:
- ❑ Nedeni ise gayet açık Çin Covid-19'un ilk görüldüğü ülke olarak en büyük kısıtlama ve ekonomik anlamda kapanmasını 2020 ilk çeyrekte yaşadı.
- ❑ Bu kısmı daha anlamlı hale getirmek istersek şu verilere bakalım; ülke ilk çeyrekte bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,6 büyürken, beklentiler ise yüzde 1,5 artış olacağı yönündeydi. 2020 son çeyrekte büyüme oranı ise %3,2 seviyesindeydi.

Çin'in Büyüme Verisi Üzerine-Çelik Engeli

- ❑ Çin'in büyüme ayrıntılarına bakıldığında, baz etkisi haricinde artış eğilimi gösteren kalemin sanayiden çok perakende yani tüketim tarafı olduğu görülmektedir.
- ❑ Mart ayında ülkenin perakende satışlarının geçen yıla göre %34 artış kaydettiğini görüyoruz. Buradaki kilit faktörler nüfusun yansıra ülke halkının dijital alışverişe diğer ülkelerden daha fazla adapte olmuş olması.
- ❑ Sanayi üretimine baktığımızda ise martta sanayi üretimin geçen yılın aynı ayına göre sadece %14,1 oranında artış kaydedebildiğini görüyoruz.
- ❑ Sanayideki artışın yavaşlamasında aslında çok önemli bir engel var gibi duruyor; o da aslında hava kirliliği kaynaklı.
- ❑ Çin'in başkenti Pekin'de çelik üretiminin yarattığı hava kirliliği o denli tehlikeli boyutlara ulaştı ki çevre bakanı üretimi Mart'da belirli bölgelerde %30 oranında kısmak zorunda kaldı.
- ❑ Geçen yıl Çin, çelik üretiminde 1,1 milyar ton ile %6 artış kaydetti, 2019'da da hükümet altyapı yatırımlarını özendirdiğinden üretim artışı yaşanmıştı.
- ❑ Sözün özü Çin'in bundan sonraki süreçte eskiden olduğu gibi alt yapı ve sanayi yatırımları ile değil de tüketim ve dijitalleşmeye yönelik büyüme adımları atması ve büyüme hızının düşmesi bekleniyor.

TCMB, Şahin Duruşunda Vites Düşürdü..

- ❑ Yeni MB başkanı Sn. Kavcıoğlu, politika faizini düşürmedi ancak enflasyona göre ayarlayacağı sinyalini verirken, sıkılaştırma ifadesini defterden sildi.
- ❑ Perşembe günü gerçekleşen PPK toplantısından beklenen karar çıktı ancak karar metnine yönelik yorumlar dövizin hareketliliğini arttırdı.
- ❑ Son yapılan önden yüklemeli %19 'a yükseltile politik faizi MB başkanının değişmesi ile son bulduğundan, piyasalar faiz artışı yerine istikrarsızlığı satın almıştı.

nzlsrpf TradingView.com'da yayınlanmış, Nisan 16, 2021 17:04:15 EEST
FX_IDC:USDTRY, 30 8.070920 ▲ +0.059440 (+0.74%) O:8.069970 H:8.074350 L:8.057400 C:8.071180

TradingView

TCMB, Şahin Duruşunda Vites Düşürdü..

- ❑ Önümüzdeki ay da enflasyon tahminleri %18 bandında yapıldığından, faiz indirimi beklenmezken,
- ❑ Haziran ayındaki PPK toplantısının para politikası konusunda belirleyici olacağını düşünüyoruz.

Kriptoparaya Ödeme Yasağı

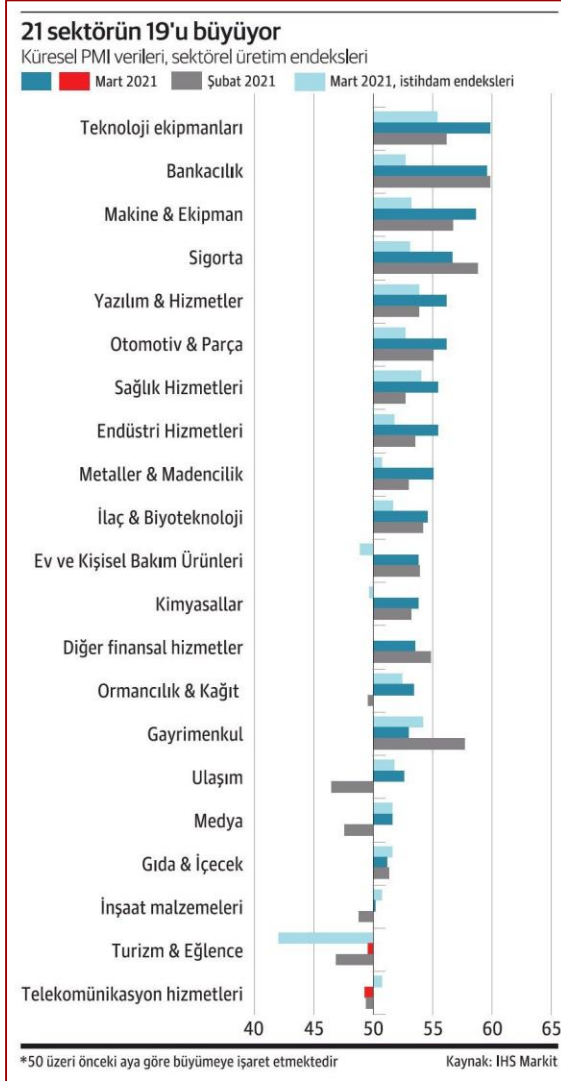
- ❑ Bugünkü Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelikle kripto paraların ve dağıtık defter (distributed ledger) teknolojisi kullanan varlıkların ödemelerde kullanımı yasaklanırken,
- ❑ Küresel kripto para fiyatları, başka ülkelerin de benzer sınırlamalar getirebileceği endişesiyle düştü. Bitcoin yaklaşık yüzde 3,5 değer kaybederek 61,017 dolara indi. Ethereum %5,2 değer kaybetti.

Kısa Vadeli Dış Borç Stoku-Şubat

- ❑ Şubat sonu itibarıyla, **kısa vadeli dış borç stoku**, 2020 yıl sonuna göre yüzde 2 artışla 141,2 milyar dolara yükseldi.
- ❑ Bu dönemde, **bankalar kaynaklı** kısa vadeli dış borç stoku yüzde 6,1 artarak 61,5 milyar dolar olurken, **diğer sektörlerin** kısa vadeli dış borç stoku yüzde 3,7 azalarak 56,9 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.
- ❑ Diğer sektörler altında yer alan **ithalat borçları**, 2020 yıl sonuna göre yüzde 4,1 azalarak 51,1 milyar dolara geriledi.
- ❑ Borçlu bazında incelendiğinde, tamamı kamu bankalarından oluşan **kamu sektörünün kısa vadeli borcu** 2020 yıl sonuna göre yüzde 10,1 artarak 28,2 milyar dolar, özel sektörün kısa vadeli dış borcu ise yüzde 1,4 azalarak 90,1 milyar dolara oldu.
- ❑ Alacaklı bazında incelendiğinde, özel alacaklılar başlığı altındaki **parasal kuruluşlara olan kısa vadeli borçlar** yıl sonuna göre yüzde 8,4 artarak 66 milyar dolar, **parasal olmayan kuruluşlara olan borçlar** yüzde 3,1 azalarak 74,6 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

Küresel PMI Verileri

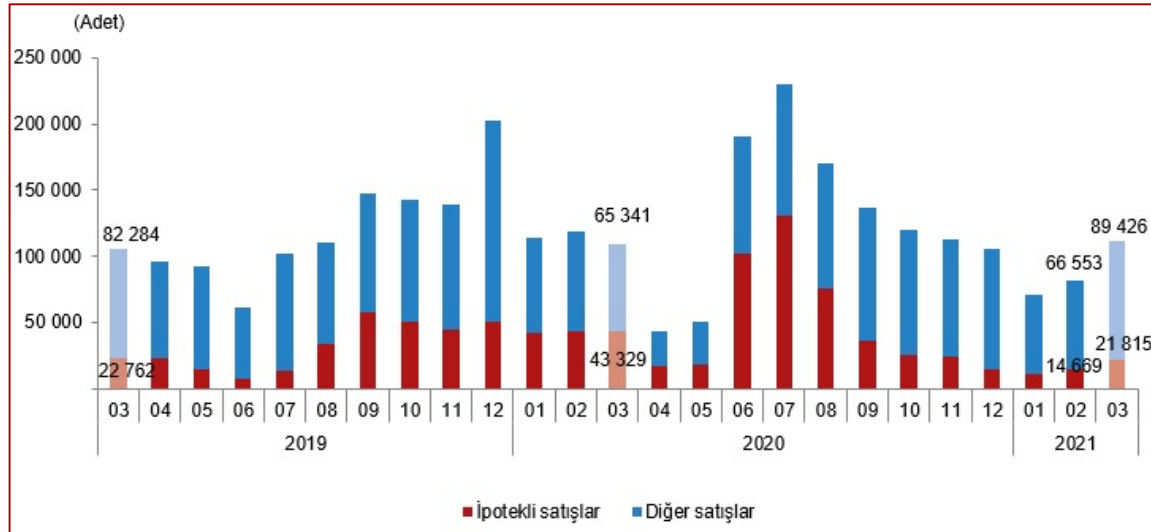

❑ Küresel PMI verilerinde önemli notlar; üretici maliyetleri 12,5 yılın zirvesinde, 21 sektörün 19'da iyileşme var ancak

❑ Turizm iyileşemiyor, imalat sektörü 10 yılın rekor büyümesinde ama özellikle Çin'de görülen karbon emisyonları nedeni ile ivme kaybetmiş durumda.

Konut Satış İstatistikleri, Mart 2021

- ❑ Türkiye genelinde konut satışları Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %2,4 artarak 111 bin 241 oldu.
- ❑ Konut satışlarında İstanbul 22 bin 7 konut satışı ve %19,8 ile en yüksek paya sahip oldu. Satış sayılarına göre İstanbul'u 11 bin 3 konut satışı ve %9,9 pay ile Ankara, 6 bin 636 konut satışı ve %6,0 pay ile İzmir izledi. Konut satış sayısının en az olduğu iller sırasıyla 15 konut ile Ardahan, 16 konut ile Hakkari ve 52 konut ile Tunceli oldu.

Sanayi Üretim Endeksi, Şubat 2021

- Sanayi üretimi şubatta %8,8 arttı.
- Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2021 yılı Şubat ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %15,9 ve imalat sanayi sektörü endeksi %9,3 artarken, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %0,8 azaldı.

